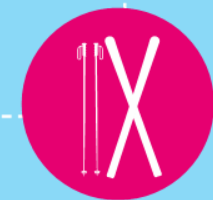

Maria Hakkarainen, Outi Kugapi, Salla Jutila, José-Carlos García-Rosell

Matkailun paikalliset resurssit käyttöön

Jakamistalous matkailussa
Kuortane 22.11.2017

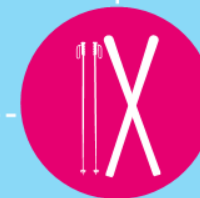
Jakamistalous matkailussa –hanke (EAKR), 1.8.2016-31.11.2017

Tavoitteena selvittää:

- miten jakamistaloutta voidaan hyödyntää yritysten tuotekehityksessä ja liiketoiminnan kehittämisessä,
- miten ilmiöön liittyviä haasteita voitaisiin hallita
- jakamistalouden muotojen sekä jakamistalouden matkailullisten toimintaympäristöjen ja kenttä Lapissa
- paikallisen arjen jakamisen mahdollisuuksia ja haasteita matkailussa.

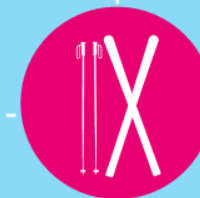
shareabletourism.com

Jakamistalous

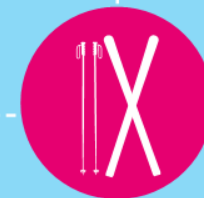
- Useita samaa ilmiötä kuvaavia käsitteitä, jakamistalous yleisimmin käytetty
- Jakamisen ja talouden paradoksi
- Haastaa perinteisen talousajattelun ja käsityksen omistajuudesta
- Kolmen tyyppisiä toimijoita: alustat, resursseja jakavat palveluntarjoajat ja palveluiden käyttäjät

Matkailun jakamistalous

- Paikallisuuden kysyntä, yksilöllisten kokemusten etsiminen
- Matkailijalla väliaikainen käyttöoikeus erilaisiin paikallisiin palveluihin, tuotteisiin ja arkeen
- Majoitus, liikkumisen palvelut, aktiviteetit
- Yksityisten ihmisten tarjoamat tuotteet ja palvelut muokkaavat paikallista tietoa ja osaamista kaupalliseen muotoon

VERTAISLIIKENNE JA AUTONJAKO

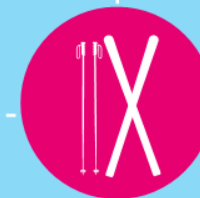
Auton jako- ja yhteiskäyttöpalvelut taksin ja auton vuokrauspalveluiden korvaajana

- Kimppakyytisivustot ja –yhteisöt (Kyydit.net, Facebook, Turo)
- Uber: yksityishenkilöiden ”taksikyydit”, Lappeenrannan kaupunki
- Zipcar: kansainvälinen yksityishenkilöiden autonvuokraus – alusta, ShareitBloxcar: suomalainen, IF:n vakuuttama
- FlightCar: yhdistää autoa tarvitsevat ja parkkipaikkaa etsivät lentokentillä, Rent-a-park: parkkipaikan vuokraus

Pyöräily: kaupunkipyörät, Spinlister, pyöräreitit

MAAS –mobility as a service(Ylläs Around, Ylläs Tiketti)

MAJOITUS JA TILOJEN JAKAMINEN

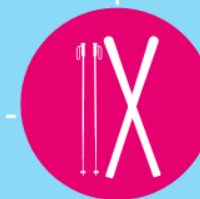
Vertaismajoitus, kotimajoitustoiminta vs. hotellimajoitus

- Couchsurfing: Vertaismajoittajaverkosto, ilmainen majoitus
- Airbnb: korvausta vastaan, lähestyy maksullisia majoituspalveluita
- Muita vertaismajoituspalveluita: esim. FridayFLats, homeaway.com ja homeexchange.com
- Hotellihuoneiden jakaminen

Muiden kuin majoitustilojen jakaminen

- Työtilat (Kliffainnovations, ShareDesk, Hub, workbar)
- Kokous- ja tyhmytyötilat (esim. hotellit jakajana)

OSAAMINEN & TIETO, KOTITALOUS-JA PIENTYÖT

Paikallisen ruuan ja kulttuurin kokeminen

Vayable

- Doerz, activitiesfinland.com, Vayable, VizEat
- Ilmaiset kävelykierrokset
- Säännöllisesti järjestettävät, maksu tippeinä, jonka määrän asiakas saa päättää itse
- Satunnaisesti tai harvoin järjestettävät mainospalat
- Paikallisoppaat (Anna mieki autan, Call a local, Rent a local Friend)

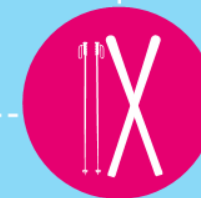
Tiedon ja kokemusten jakaminen

- Tripadvisor

Tavaroiden, ruuan, pyykin yms. Jako-, haku-, ja toimituspalvelut

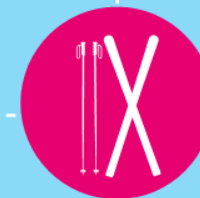
- Foodora, Wolt, Postmate

Jakamistalous Suomessa

- Suomen jakamistalousmarkkinoiden ostotapahtumien kokonaisarvo oli vuonna 2016 hieman yli 100 milj. euroa
- Suurimmat sektorit:
 - joukkorahoitus 65%
 - majoitus ja tilat 19%
 - kotitalous ja pientyöt 14%
- Arvio vuodelle 2020: yhteensä 1,3 mrd.
- Suomalaisia matkailun jakamistalouden toimijoita
 - Helsinki Bed & Breakfast, Shareit Blox car, Bookndo

Case Lappi

- Tällä hetkellä matkailun jakamistalous-toiminta keskittyy vahvasti Rovaniemelle ja painottuu majoitukseen (Airbnb)
- Muita alustoja, joilla Lapissa toimintaa: Couchsurfing, HomeExchange, GetMyBoat, Spinlister, Sharelt BloxCar
- Ylläs liikkumisen palveluiden aktiivisena kehittäjänä
- Arjen käytäntöjen jakamisen perinne Lapissa, jakamistaloutta?

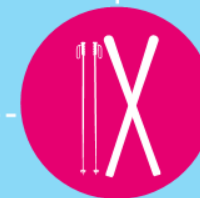
”Me täällä syrjässä vaan tehhään näitä omia juttuja ja sitte sille keksitään joku hieno nimi!”

Pelisääntöjen tarve

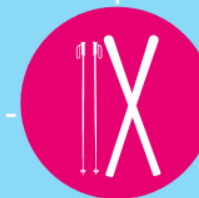
- Erilaiset, eri kokoiset, eri toimintaperiaatteilla toimivat toimijat
- Kuka on ammattimainen, kuka satunnainen toimija?
- Sopimus- ja vastuukysymykset
- Verotukseen liittyvät haasteet
- Asuntojen vuokrahintojen kohoaminen ja asuntopula
- Olemassa oleva sääntelyjärjestelmä vanhentunut
- **Sektorikohtaiset pelisäännöt, jotka huomioivat erilaiset, eri kokoiset toimijat ja alueet**

Parhaita käytäntöjä rakentamassa

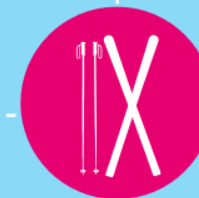
- Muuttuvan ilmiön jatkuva seuraaminen
- EU:n ohjeistukset
- Kansalliset ohjeistukset: suositukset, lainsäädäntö, hyvät toimintakäytännöt
- Paikalliset toimintamallit: kansalliset ja paikalliset vs. ylikansalliset välittäjätoimijat, kaupunkisuunnittelu, paikalliset toimintarajoitukset
- Uusien toimintamallien aktiivinen ja monitasoinen kehitystyö: palveluiden tarjoajat ja käyttäjät, välittäjät, viranomaiset, hankkeet, toimintaverkostot

Itsensä työllistäminen ja jakamistalous

- Yhteisön jäsenyys
- Satunnainen palveluiden tarjoaminen alustojen kautta esim. Doerz (ansiotuloverotus ja arvonlisäverotus)
- Omaisuuden, kuten autojen ja asuntojen vertaisvuokraus (pääomaverotus ja arvonlisäverotus)
- Kevyt yrittäjäyys, yrittäjämäinen palveluiden tarjoaminen laskutuspalveluyrityksen kautta, kuten Omapaja oy
- Osuuskuntatoiminta

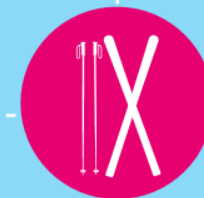

Jakamistalouden ja tuotekehityksen keskeiset näkökulmat

- Toimintaympäristö mahdollisuutena
- Kuluttajasta on tullut myös tuottaja
- Tarinoiden ja merkitysten rooli nykyisessä yhteiskunnassa

Voisiko menestymisen ainekset löytyä katsomalla perinteisten toimialarajojen reunoille tai ulkopuolelle?

Jakamistalouden avulla tuotekehittäjä saa mahdollisuuden irrottautua perinteisistä toimialoista luomalla omia tai laajempia kategorioita, hahmottamalla toimialoja toisin.

Toimintaympäristön eri toimijoista voidaan löytää aineet uusia tuotteiden syntymiseen.

Jakamistalous voi auttaa tunnistamaan toimintaympäristöstä monia yhteisöllisyyden piirteitä ja käytäntöjä, joita voidaan käyttää matkailun tuotekehityksessä

Withlocals

[Call us](#) [Become a Host](#) [About us](#) [Sign in](#)

Enjoy a city like a local

Over 1200 Things To Do & Food Experiences with verified locals

Kuinka kuluttajien rooli näkyy tuotteissa ja miten yhteisöllisyyttä voisi käyttää tuotekehityksessä?

- Kuluttajien ja tuottajien rooli ovat muuttumassa.
- Tänä päivänä ja varsinkin jakamistaloudessa on nähtävissä, että tuottajien ja kuluttajien rajat ja roolit tuntuvat vaihtavan paikkoja tai hälvenevän yhdeksi kokonaisuudeksi. Kuluttajien (ja tuottajien) yksilöllisten tarpeiden rinnalle on yhä voimakkaammin nousut heidän kokemuksiansa yhteisöllisyys.

Vayable

GIVE A GIFT LIST AN EXPERIENCE LOG IN SIGN UP

SHARE AN EXPERIENCE WITH PEOPLE YOU LOVE
[Give a gift today >>](#)

FIND A NEW EXPERIENCE

Discover and book unique experiences offered by local insiders.

Where are you going?

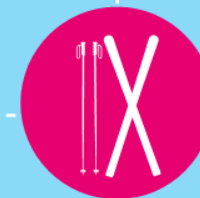
Top Destinations: Los Angeles / Paris / New York / London / Barcelona / Rome / San Francisco / More...

Tarinat ja merkitykset

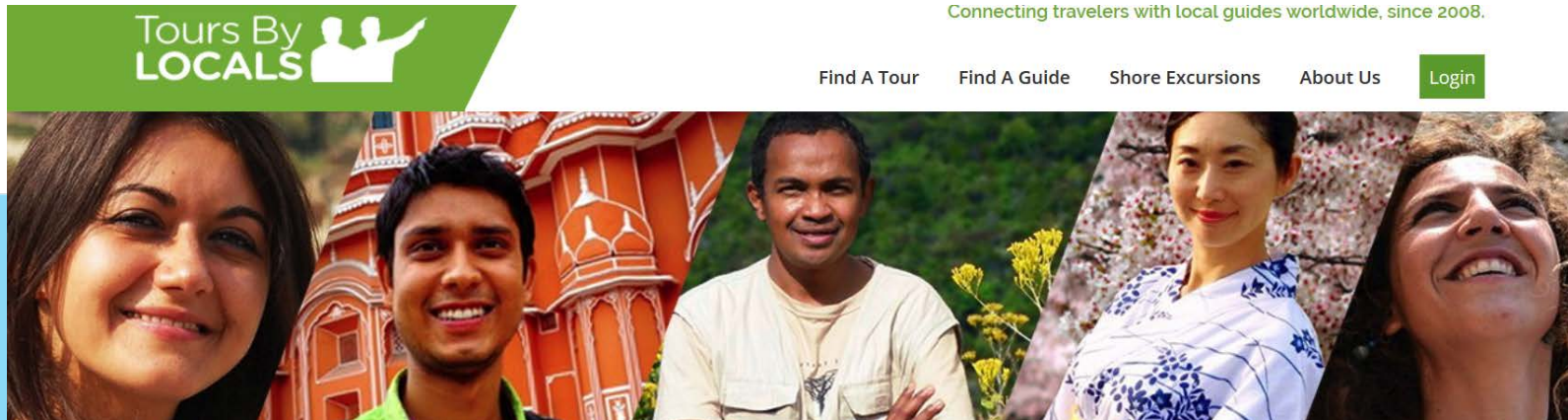
- Tarina on tuotteen ydin, jonka perusteella asiakas valitsee juuri tietyn tuotteen monien joukosta.
- Tuotteen merkityksellisyys sen kokijalle kumpuaa siitä, että tuote on tai voisi olla tärkeä osa hänen elämäänsä ja edistää hänen yhteenkuuluvuuden tunnettaan yhteisössä.
- Paikat ovat täynnä tarinoita. Jakamistalous tarjoaa mahdollisuuden tarinoiden tunnistamisen ja niiden käyttöön matkailun tuotekehityksessä.

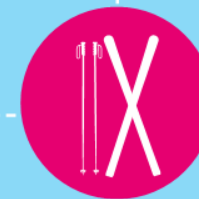
Käytäntöjen kehittämistä

- Tuotekehitys on monilta osin käytäntöjen kehittämistä: miten asiakasta voidaan tukea hänen lomallaan, kokemisessaan, kuluttamisessaan, työssään, harrastuksissaan, arvoissaan, elämässään, mm.?
- Jakamistalous avaa mahdollisuuksia kehittää palveluja, jotka vastaavat yllä esitettyyn kysymykseen. Näitä palveluja voivat tukea jo olemassa olevat matkailuyritysten palvelut.

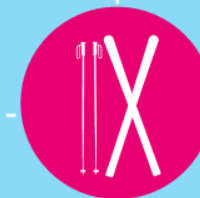
- Lisätietoa: <http://matkailu.luc.fi/Tuotekehitys/Etusivu>

Ajattelemisen aiheita..

- Tuoteideoiden tulisi vedota tunteisiin tarinana, kytkeytyä ihmisen elämään, elämisen tapaan ja käytäntöihin.
- Toimintaperiaatteiden punnitseminen on tärkeä lähtökohta tuotekehityksessä. Mihin juuri meidän tuotteemme ja toimintamme nojaa? Miksi ja mistä periaatteista emme tingi mistään hinnasta?
- Merkityksellinen tuote puhuttelee erilaisia ihmisiä. Tuote tavoittaa asiakkaansa, kun se voidaan yhdistää osaksi laajasti tunnistettavaa kertomusta. Silloin tuotteen viesti pysyy tunnistettavana kulttuuriympäristöstä toiseen.

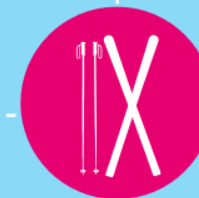

Näistä kysymyksistä voi lähteä liikkeelle...

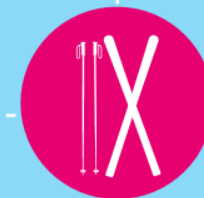
- Keitä tarvitaan tuotteen syntymiseen? Mikä on heidän roolinsa tuotteessa ja matkailun toimijakentässä?
- Pohdi kehitettävän tuotteen kannalta seuraavia kanssatuottajia (asiakas, yrittäjä, työntekijä, yhteistyökumppani, verkosto, paikallisyhteisö ja paikalliset ihmiset). Mitä tuotteelle tapahtuu, jos joku näistä otetaan pois? Ketkä vaikuttavat tuotteeseesi, halusitpa sitä tai et?
- Miten osallistat kanssatuottajat tuotekehitykseen eli annat kanssatuottajille (asiakas, työntekijä, yhteistyökumppani, verkosto, paikalliset ihmiset) mahdollisuuksia, aikaa ja tilaa, vaikuttaa tuotteen syntymiseen?

Ideoita tuotekehitykseen

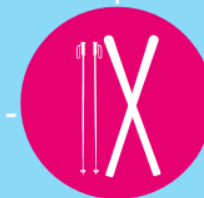
- Paikallisille ja matkailijoille avoimet toimintaryhmät esim. Frisbeegolf
- Jaettu liikkuminen lentokenttäkuljetusten tukena
- *Mun Lappi* -tarinat tuotekehityksen idealähteenä
- Perinteisen elämäntavan esittely ja tarjoaminen omatoimimatkailijoille syrjäisilläkin alueilla

Esimerkkejä

- Ylläs Around <http://www.yllas.fi/tietoa-alueesta/yllas-around.html>
- Helsinki Bed & Breakfast <http://fi.hbb.fi/>
- Tujia <http://tujia.com/>
- Shareit Blox Car <https://www.shareitbloxcar.fi/>
- Teeilta paikallisessa kodissa (Ylläs)
- Jakamistalouden T&K -verkosto

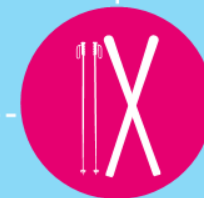

Yhteistä pohdintaa: Jakamistalouden mahdollisuudet Etelä-Pohjanmaalla

Pohtikaa jakamistaloutta tiedon ja osaamisen, majoituksen ja tilojen jakamisen sekä liikkumisen palveluiden näkökulmista

- Millaista tiedon ja osaamisen jakamista Etelä-Pohjanmaalla on olemassa?
- Esimerkkejä muualta?
- Miten voisi soveltaa?
- Pohtikaa uusia ideoita ja olemassa olevan kehittämistä!

Kiitos!

shareabletourism.com

